

MILJÖUTSKOTTETS UTLÅTANDE 25/2006 rd

Berättelse om regeringens åtgärder under år 2005

Till grundlagsutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 6 april 2006 berättelsen om regeringens åtgärder under år 2005 (B 4/2006 rd) till grundlagsutskottet för beredning och bestämde samtidigt att miljöutskottet ska lämna utlåtande till grundlagsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- utvecklingsdirektör Markku Tahvanainen, utvecklingsdirektör Helena Säteri, miljöråd Olli Pahkala och projektchef Mikko Kuusinen, miljöministeriet
- överinspektör Sakari Ervola, jord- och skogsbruksministeriet.

Dessutom har utskottet fått skriftliga uttalanden från Centraförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK och Lantmäteriverket.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottets tillvägagångssätt

Miljöutskottet har behandlat regeringens berättelse utgående från sina egna uttalanden och ett uttalande från ekonomiutskottet som hör till utskottets ansvarsområde. Av miljöutskottets egna uttalanden ingår två i utrikesministeriets, ett i jord- och skogsbruksministeriets, ett i justitieministeriets, ett delvis i finansministeriets och 22 i miljöministeriets förvaltningsområde.

Regeringens redovisning för uttalandena är till mestadels korrekt, anser utskottet och föreslår att nedan relaterade nio uttalanden stryks. De längre fram i texten angivna 17 uttalandena föreslår utskottet däremot ska stå kvar.

Uttalanden som kan strykas

— Övergripande reform av fartygsavfallslagen RP 33/2003 rd — RSv 26/2003 rd

2. Riksdagen förutsatte skärskilt att regeringen så snart som möjligt lägger fram ett lagförslag om inrättande av en finländsk ekonomisk zon och ett lagförslag om ett administrativt avgiftssystem för olagliga oljeutsläpp från fartyg för att avsiktliga utsläpp av olja till havet skall kunna straffas med böter eller andra påföljder.

Riksdagen godkände den 29 november 2005 ett i uttalandet avsett lagförslag (RSv 147/2005 rd). Lagen trädde i kraft den 1 april 2006.

Med hänvisning till det ovan sagda anser utskottet att uttalandet kan strykas.

— Giltighetstiden för marktåktstillstånd RP 110/2004 rd — RSv 41/2005 rd

Riksdagen förutsatte den 10 maj 2005 att regeringen utreder i vilken mån förvaltningsdomstolarna när det gäller giltighetstiden för tåkttillstånd tar hänsyn till den tid som åtgått till överklagande och eventuella avbrott i tåktverksamheten under besvärstiden när de förkastar besvär, och i förekommande fall vidtar legislativa eller andra åtgärder för att säkerställa verkställighetssystemets funktionsduglighet.

Statsrådet beslutade den 16 juni 2005 vidta de åtgärder som uttalandet ger anledning till. Det är fråga om den rättsliga ställningen för den som fått marktåkttillstånd i de fall då giltighetstiden för ett tidsbundet tillstånd börjar löpa genast, men arbetet fördröjs på grund av besvär. När fullföljdsdomstolen förkastar ett överklagande kan den konstatera till vilken tidpunkt tillståndet gäller så att ändringssökandet inte i väsentlig grad förkortar den beviljade tillståndstiden. Riksdagen har ansett det viktigt att fullföljdsdomstolarna utnyttjar denna möjlighet för att säkerställa ett enhetligt verkställighetssystem. För att åstadkomma detta kunde man enligt riksdagen exempelvis ordna utbildning för de anställda vid förvaltningsdomstolarna. De åtgärder som uttalandet ger anledning till vidtas i början av 2006 i samråd med justitieministeriet.

Med hänvisning till det ovan sagda anser utskottet att uttalandet kan strykas.

— Vattenvårdsförvaltningen RP 120/2004 rd — RSv 225/2004 rd

Riksdagen förutsatte den 13 december 2004 att regeringen ger akt på genomförandet av lagen om vattenvårdsförvaltningen med tanke på om växelverkan, vattenskyddet och förvaltningen fungerar och föreslår nödvändiga resurser för att genomföra lagen.

Regeringen uppger att lagen om vattenvårdsförvaltningen trädde i kraft den 31 december 2004. Samrådsförfarandet utgör ett väsentligt element i den planering av vattenvården som ska utföras 2007—2009. Den första planperioden omfattar åren 2010—2015. I planen ingår övervakning i form av den översyn av planen som utförs vart sjätte år. De regionala miljöcentralerna har hand om samarbete, deltagande och information under planeringen. Arbetet är krävande på

grund av dess omfattning och mängd. För denna uppgift har varje regional miljöcentral beräknats behöva extra arbetsinsatser på minst ett och ett halvt årsverke. De fem miljöcentraler som samordnar planeringen vattenförvaltningsområdesvis behöver dessutom var och en tilläggsresurser på minst ett årsverke. Trots ministeriets framställning har miljöcentralernas omkostnadsanslag i samband med beredningen av utgiftsramarna inte kunnat ökas med tilläggen, så man har varit tvungen att sörja för de resurser som planeringen av vattenvården kräver genom att omfördela miljöcentralernas omkostnadsanslag och personalresurser.

Utskottet omfattar regeringens standpunkt och anser att uttalandet kan strykas.

— Förbättrande av bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov RP 170/2004 rd — RSv 194/2004 rd

1. Riksdagen förutsatte den 8 december 2004 att regeringen följer hur produktionen av bostäder för grupper med särskilda behov kommer igång och vidtar behövliga åtgärder om många projekt inte startas.

2. Riksdagen förutsatte att regeringen följer hur bevillningsfullmakten för boende för grupper med särskilda behov räcker till och att den vid behov föreslår en höjning av fullmakten i en tilläggsbudget.

Regeringen uppger att miljöministeriet i samråd med Statens bostadsfond intensivt följer hur de bostadsproduktionsprojekt som har finansierats med finansieringsstöd för förbättrande av bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov kommer i gång. Det har kommit in en mängd ansökningar och inga särskilda svårigheter har uppstått med att starta projekten.

Det har skett en kontinuerlig uppföljning av hur bevillningsfullmakten räcker till. År 2005 förslog fullmakten och någon tilläggsbudget behövdes följaktligen inte. Fullmakten på 34 miljoner euro för 2005 används dock fullt ut. Om det visar sig behövas kommer ministeriet att föreslå en höjning av fullmakten i en tilläggsbudget.

Utskottet ansluter sig till regeringens standpunkt och anser att uttalandena kan strykas.

— Beslutsfattandet i bostadsaktiebolag, utjämning av kostnaderna RP 201/2000 rd

Riksdagen förutsatte den 16 mars 2001 att statsrådet ger akt på hur ändringen i lagen om bostadsaktiebolag inverkar på beslutsfattandet i bostadsaktiebolag och att statsrådet låter utreda om det inte går att utfärda anvisningar om utjämning av kostnaderna mellan aktieägarna för renovering och grundlig förbättring av fastigheter i proportion till den nytta lägenheterna har av dem, till exempel genom att ställa lämpliga villkor för de stöd som beviljas av statens medel.

Justitieministeriet har tillsatt en arbetsgrupp för att utreda frågor i anslutning till lagen om bostadsaktiebolag. Gruppen arbetar på att ta fram ett förslag till ändring av lagstiftningen om bostadsaktiebolag och har i det sammanhanget tittat på hur bra regleringen av beslutsfattandet i bostadsaktiebolag fungerar. Arbetsgruppens mandat löper ut den 28 februari 2006.

Vid behandlingen av regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om understöd för reparation av bostäder och energiunderstöd (RP 171/2004 rd) godkände ett uttalande där den förutsatte att statsrådet utreder möjligheterna att meddela anvisningar eller i förekommande fall införa lagbestämmelser om utjämning av kostnaderna för renovering och ombyggnad av fastigheter mellan aktieägarna i relation till den nytta lägenheterna får.

Frågan om utjämning av kostnaderna i relation till den nytta lägenheterna har av dem har senast aktualiserats då riksdagen behandlade regeringens proposition med förslag till lag om understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter (RP 134/2005 rd). Under behandlingen konstaterade miljöministeriet att det i samband med beredningen av de grunder på vilka reparationsunderstöd beviljas framkom att det inte är någon genomförbar lösning att mäta den nytta som uppnås för lägenheterna och lägga nyttan till grund för dimensioneringen av stöd t.ex. när det gäller att främja tillgängligheten. Riksdagen fogade inte längre något uttalande till sitt svar på regeringens proposition. När den lag som baserar sig

på regeringens proposition träder i kraft upphävs den lag som uttalandet hänförde sig till.

Justitieministeriet och miljöministeriet ger akt på hur väl lagen fungerar.

Utskottet menar att uttalandet kan strykas.

— Lånevillkoren för arava- och räntestödslån RP 100/2002 rd — RSv 227/2002 rd

1. Riksdagen förutsatte den 16 december 2002 att regeringen med det snaraste bereder och till riksdagen överlämnar förslag om ändring av skattelagstiftningen så att en sådan fondöverföring till fonden för bostadsrättsinlösning, för vilken bruksvederlag har insamlats, definieras som ägarsamfundets kapitalplacering.

Av regeringens berättelse framgår det att en bostadsrättshavare ska betala en bostadsrättsavgift till bostadsrättshusets ägare när bostadsrätten grundas. När en person överlåter sin bostadsrätt ska bostadsrättshusets ägare betala tillbaka den bostadsrättsavgift som bostadsrättshavaren har betalat. Trots att det är fråga om återbetalning av uppburna bostadsrättsavgifter ska posten bostadsrättsavgifter i balansräkningen inte användas för inlösningar annat än i sista hand. För inlösning ska i fråga om aktiebolag användas fritt eget kapital och i fråga om andra samfund eget kapital. För att säkerställa att de medel som används för inlösning är tillräckliga har det föreskrivits att ägare till bostadsrättshus ska inrätta en fond för bostadsrättsinlösning. De poster som överförs till fonden tas ut hos bostadsrättshavarna i bruksvederlagen eller hyrorna.

Enligt inkomstskattelagen är den skattskyldiges inkomster i pengar eller pengars värde skattepliktig inkomst. Enligt lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet är skattepliktiga inkomster av näringsverksamhet de inkomster i penningar eller de förmåner med penningvärde som erhållits i näringsverksamheten. Skattefria inkomster är t.ex. belopp som samfund erhållit såsom aktie- eller andelskapital och annan kapitalinvestering samt uppburna anslutningsavgifter som återbärs till betalaren. Enligt lagen är också den ovan nämnda bostadsrättsavgiften skattefri. I beskattningen betraktas såsom kapitalinvestering exempelvis inkomster som ett samfund har erhållit såsom aktie- eller andelska-

pital eller annan kapitalinvestering. Typiskt för en kapitalinvestering är att den i regel betalas i enlighet med jämlika grunder utan någon omedelbar och direkt motprestation och att den är permanent och slutlig. En kapitalinvestering medför i allmänhet till ägandet relaterade rättigheter, t.ex. rätt att delta i samfundets beslutsprocesser och rätt till dividend. Utgångspunkten är att endast en delägare kan göra en kapitalinvestering.

Trots att bostadsrättsavgiften har vissa drag av kapitalinvestering är det starkaste motivet till att avgiften är skattefri den omständigheten att avgiften måste återbetalas. Det är således inte fråga om en egentlig kapitalinvestering, eftersom betalaren inte är delägare i ett samfund som bedriver näringsverksamhet, utan en bostadsrättshavare (invånare). Det belopp som överförs till fonden för bostadsrättsinlösning påverkas dock inte av återbetalningsskyldigheten, och det kan därför inte jämföras med bostadsrättsavgiften. Vid överföringen till fonden för bostadsrättsinlösning är det inte heller fråga om en av ägaren gjord kapitalinvestering och fondering av denna, utan om en avgift som tas ut hos invånaren och som utgör bolagets inkomst. En del av bolagets vinst fonderas i fonden för bostadsrättsinlösning.

Vid överföringen till fonden för bostadsrättsinlösning är det inte fråga om en i 6 § 1 mom. 2 punkten i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet avsedd skattefri kapitalinvestering och därför skulle det stå i strid med skattesystemets principer att föreskriva att en sådan post är skattefri inkomst eller avdragsgill utgift.

Med hänvisning till det ovan sagda anser utskottet att uttalandet kan strykas.

— Understöd för reparation av och energiunderstöd för bostäder samt utjämning av kostnader RP 171/2004 rd — RSv 162/2004 rd

Riksdagen förutsatte den 23 november 2004 att statsrådet utreder möjligheterna att meddela anvisningar eller i förekommande fall införa lagbestämmelser om utjämning av kostnaderna för renovering och ombyggnad av fastigheter mel-

lan aktieägarna i relation till den nytta lägenheterna får.

Frågan har varit aktuell flera gånger i samband med revideringen av både lagstiftningen om bostadsaktiebolag och lagstiftningen om reparationsunderstöd, uppger regeringen. Utjämningen av kostnaderna i proportion till den nytta som uppnås för bostäderna har senast aktualiserats då riksdagen behandlade lagförslaget gällande understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter (RP 134/2005 rd). Under behandlingen konstaterade miljöministeriet att det i samband med beredningen av de grunder på vilka reparationsunderstöd beviljas framkom att det inte är någon genomförbar lösning att mäta den nytta som uppnås för lägenheterna och att ställa nyttan som grund för dimensioneringen av stöd t.ex. när det gäller att främja tillgängligheten. Riksdagen fogade inte längre något uttalande till svaret på denna regeringsproposition. Den lag som baserar sig på regeringspropositionen i fråga upphäver då den träder i kraft den lag till vars godkännande ovan nämna uttalande hänförde sig. En arbetsgrupp tillsatt av justitieministeriet bereder ett förslag till en ändring av lagen om bostadsaktiebolag och tittar i det sammanhang också på hur regleringen av beslutsfattandet i bostadsaktiebolag fungerar.

Med hänvisning till det ovan sagda anser utskottet att uttalandet kan strykas.

— Vattentjänstverk RP 85/2000 rd

Riksdagen förutsatte den 11 december 2000 att regeringen följer upp vilka förändringar som sker i ägandet av vattentjänstverk och verkens verksamhetsformer och utifrån detta gör en bedömning av förändringarnas ekonomiska effekter och släckvattenförsörjningens funktion samt vid behov vidtar åtgärder för att utveckla lagstiftningen.

Enligt regeringen har vattentjänstverkens bokslutsuppgifter från 2003 analyserats och utgående från resultaten färdigställdes 2005 Finlands vattentjänstverks företagsekonomiska analys (JSM:s publikationer 6/2005). Rapporten visar att vattentjänstverken i allmänhet är självbärande, dvs. verken täcker verksamhetsutgifterna

med de inkomster som de tar ut i avgifter från kunder. De stora verken uppnår skalfördelar. Jord- och skogsbruksministeriet ger fortsatt akt på vilka ändringar som sker i ägandet av vattentjänstverken och verkens verksamhetsformer och vidtar vid behov åtgärder.

Inrikesministeriet och jord- och skogsbruksministeriet har tillsammans sänt ut en förfrågan till räddningsväsendets områden om hur släckvattenförsörjningen fungerar. En sammanfattning av resultaten färdigställdes 2005. I rapporten angavs många utvecklingsbehov i fråga om släckvattenförsörjningen. De gällde uppgörandet av släckvattenplaner, märkningen på kartor av brandposter och vattenreservoarer samt samarbetet mellan räddningsväsendet och vattentjänstverken. Enligt rapporten har det dock i fråga om släckvattenförsörjningen inte framkommit något behov av att se över lagstiftningen.

Utskottet anser med anledning av det ovan sagda att uttalandet kan strykas.

Övriga uttalanden

— Århuskonventionen: handläggningstider för miljöärenden och lagstiftning om s.k. långsgående projekt RP 165/2003 rd — RSv 105/2004 rd

1. Riksdagen förutsatte den 21 juni 2004 att regeringen följer upp den samlade handläggningstiden för miljöärenden och i förekommande fall utökar resurserna för administrationen för att handläggningstiderna i fråga om besvär förkortas och rättsskyddssystemets funktionsduglighet tryggas.

2. Riksdagen förutsatte att regeringen vidtar åtgärder för åstadkommande av lagstiftning om så kallade långsgående projekt där det också kan ingå nödvändiga materiella besvärgrunder.

Regeringen uppger att miljöministeriet följt handläggningstiderna för miljötillstånd sedan miljöskyddslagen (86/2000) trädde i kraft. Den uppföljningsgrupp på bred bas som tillsatts av ministeriet och i vilken även representanter för näringslivet deltog gav sin rapport den 30 maj 2003 (Genomförandet av miljöskyddslagen, Miljön i Finland 661/2003). Den 13 maj 2004 tillsatte miljöministeriet en ny uppföljnings-

grupp vars mandattid går ut den 31 december 2006. Arbetsgruppen har till uppgift att bedöma hur miljöskyddslagen genomförs åren 2004—2006 och ge förslag på utvecklingsprojekt. Arbetsgruppen ska även följa de totala handläggningstiderna för tillstånds- och anmälningsärenden enligt miljöskyddslagen. Miljöministeriet har dessutom för avsikt att 2005 låta göra en utredning om besvär som gäller miljötillstånd. Syftet är att få information om de ärendegrupper som oftast är föremål för besvär samt hur befogade besvaren är och hur lång tid besvärsprocessen tar.

Justitieministeriet ordnar uppföljningen av domstolsbehandlingen av de miljöärenden som avses i avtalet som en del av förvaltningsdomstolarnas resultatstyrning. I uppföljningen av handläggningstiderna används förvaltningsdomstolarnas och högsta förvaltningsdomstolens nya diarieformulär. Med hjälp av diarieformuläret kan man i båda domstolsinstanserna följa de genomsnittliga handläggningstiderna för samma ärendegrupper. Eftersom Århuskonventionen och de lagstiftningsändringar som hänför sig till den trädde i kraft den 30 november 2004 bereds den första rapporten över genomsnittliga handläggningstider utifrån de genomsnittliga handläggningstiderna 2005. Uppgifter om de genomsnittliga handläggningstiderna för 2005 sammanställs i början av 2006.

Utredningar som behövs för en lagstiftning om långsgående projekt (stora elledningar samt transportrör för naturgas, olja och kemikalier) inom handels- och industriministeriets ansvarsområde kommer att inledas.

Med hänvisning till det ovan sagda anser utskottet att uttalandet ska finnas kvar.

— Förfaranden för godkännande av byggprodukter RP 227/2002 rd — RSv 249/2002 rd

2. Riksdagen förutsatte den 21 januari 2003 att andra behöriga ministerier än miljöministeriet med det snaraste utreder hur godkännandeförfarandet för byggprodukter enligt denna lag kan tillämpas på byggande inom deras respektive ansvarsområden.

Regeringen meddelar att kommunikationsministeriet har berett ett utkast till en regeringspro-

position om godkännande av sådana byggprodukter i fråga om vilka produktgodkännandet hör till kommunikationsministeriets verksamhetsområde. För inrikesministeriets del behandlas produktgodkännandet i samband med en ändring av lagen om anordningar inom räddningsväsendet som nu är ute på remiss.

Enligt utredning till utskottet ska riksdagen såvitt möjligt få propositionerna i början av höstsessionen.

Med hänvisning till det ovan sagda anser utskottet att uttalandet ska finnas kvar tills regeringen lämnat propositionerna.

— Övergripande reform av fartygsavfallslagen RP 33/2003 rd — RSv 26/2003 rd

1. Riksdagen förutsatte den 3 oktober 2003 att regeringen skyndar på en övergripande reform av fartygsavfallslagen för att den skall vara lagtekniskt korrekt samt effektiv och välfungerande med avseende på målen med det marina skyddet.

Regeringen rapporterar att det har tillsatts en kommission för att bereda en övergripande reform av fartygsavfallslagen. Kommissionens mandattid har förlängts till den 31 mars 2006. Kommissionen bereder två separata lagar som ska ersätta den nuvarande fartygsavfallslagen.

På grundval av det ovan sagda anser utskottet att uttalandet ska stå kvar tills regeringen lämnat propositionerna.

— Skydd av föröknings- och rastplatserna för flygekorror RP 76/2003 rd — RSv 50/2004 rd

1. Riksdagen förutsatte den 8 juni 2004 att regeringen omedelbart vidtar åtgärder för att bilaga 4 a i habitatdirektivet ses över om det visar sig att flygekorrbeståndet är så stort och stabilt att det inte längre kan klassificeras som en viktig art enligt bilaga 4 a som kräver ett strikt skyddssystem.

Miljöministeriet har enligt uppgift från regeringen finansierat en treårig undersökning som inleddes 2003 och som syftar till att få reda på hur stort och stabilt flygekorrbeståndet är i Finland samt att ordna en uppföljning av beståndet. Avsikten med undersökningen var bl.a. att få en tillförlitlig bedömning av storleken på flyg-

ekorrbeståndet i Finland. Först därefter går det att bedöma behovet av fortsatta åtgärder bl.a. när det gäller flygekorren som en art som kräver ett strikt skydd enligt bilaga 4 a till habitatdirektivet.

Enligt information till utskottet är utredningen klar. Flygekorrbeståndet är större än man trodde, men fortsatt utredning rekommenderas för att klarlägga i vilken riktning utvecklingen går.

Med hänvisning till det ovan sagda anser utskottet att uttalandet ska finnas kvar.

2. Riksdagen förutsatte att regeringen ser till att myndigheterna får tydliga anvisningar om hanteringen av frågor som gäller skyddet av flygekorror så att de nödvändiga myndighetsbesluten fattas skyndsamt och med hänsyn till att skogsägarna bemöts lika och att skyddet av flygekorror ordnas på behörigt sätt.

Regeringen framhåller i sin berättelse att jord- och skogsbruksministeriet och miljöministeriet den 30 juni 2004 utfärdade gemensamma anvisningar för skogscentralerna och de regionala miljöcentralerna om definition och bevarande av flygekorrens föröknings- och rastplatser vid användning av skog. Avsikten med anvisningarna är att skydda föröknings- och rastplatserna för flygekorror men även att garantera att de hithörande myndighetsbesluten fattas snabbt och att skogsägarna bemöts jämbördigt. Miljöministeriet och jord- och skogsbruksministeriet samarbetar också när det gäller att ge akt på hur anvisningarna följs. Miljöministeriet preciserade i januari 2005 för sin del hur anvisningarna ska tillämpas i praktiken. Flygekorrorarnas föröknings- och rastplatser har vanligen varit så små att ersättning inte betalats ut.

Enligt utredning till utskottet förefaller det som om ersättningströskeln vid ersättningsförrättningar enligt naturvårdslagen har lagts avsevärt högre än exempelvis vid allmänna vägförrättningar. Gränsen för betydelsefull olägenhet har varit 4 000—5 000 euro medan gränsen för betydande olägenhet vid allmänna vägförrättningar uppskattningsvis ligger på 1 000—2 000 euro vid en absolut olägenhet.

Med hänvisning till det ovan sagda påpekar utskottet att skogsägarna måste behandlas lika och anser att storleken på ersättningen för olägenheten inte får variera så här mycket beroende på vad olägenheten för egendomen motiveras med. Utskottet menar att ministeriets anvisningar inte är förenliga med lagstiftarens intentioner och kräver att ministeriet ser över anvisningarna i överensstämmelse med det ovan sagda.

På grundval av det ovan anförda anser utskottet att uttalandet ska finnas kvar.

3. Riksdagen förutsatte att regeringen ser till att de tilläggsutgifter i jämförelse med propositionen som staten åsamkas till följd av att naturvårdslagens 53 § 1 mom. ändras och myndigheterna åläggs att vara snabba i frågor med anknytning till skyddet av flygekorrar beaktas på behörigt sätt i förslaget till statsbudget.

Skyddet av föröknings- och rastplatserna för flygekorrar föranleder tilläggsutgifter för myndigheterna och ändringen av ersättningsbestämmelsen i lagens 53 § ger upphov till tilläggskostnader, framhåller regeringen. År 2004 fattades sammanlagt 62 beslut enligt 72 a § i naturvårdslagen medan antalet 2005 var ca 138. År 2005 har definieringen av flygekorrarnas föröknings- och rastplatser krävt ca 5 årsverken vid de regionala miljöcentralerna. Behovet av extra pengar för ersättningar har varit lägre än väntat, eftersom ersättningar har betalats i endast ca tio fall. Tilläggskostnaderna bedöms särskilt och beaktas på behörigt sätt i statsbudgeten efter att omfattningen av skyddsåtgärderna och de eventuella tilläggsutgifter som föranleds av dem har klarlagts i betryggande utsträckning.

Med hänvisning till påpekandet ovan att anvisningarna för ersättningspraxis bör ses över anser utskottet att uttalandet ska finnas kvar.

4. Riksdagen förutsatte att regeringen utgående från försöket med naturvårdshandel i förekommande fall bereder lagstiftning som tillåter att också naturvårdshandel används för att genomföra skyddet av de djur- och växtarter som nämns i bilaga 4 a till habitatdirektivet.

Regeringen uppger att försöket med naturvårdshandel inleddes heltäckande i Satakunta 2003 och har senare delvis utvidgats till försöksområ-

dena för samarbetsnätet för programmet MET-SO. Försöket i Satakunta sträcker sig till 2007 då programmet för biodiversiteten i skogarna i södra Finland även i övrigt ska bedömas på nytt. Senast då bedöms även hur lämplig metoden med naturvårdshandel är för skyddet av föröknings- och rastplatser för sådana arter som avses i bilaga 4 a till habitatdirektivet.

Med hänvisning till det ovan sagda anser utskottet att uttalandet ska stå kvar.

— Avfallslagen, producentansvar, skrotfordon RP 152/2003 rd — RSv 39/2004 rd

1. Riksdagen förutsatte den 20 april 2004 att regeringen följer lagen både på ett allmänt plan och i synnerhet när det gäller tillgången på motagningsplatser i hela landet, kommunernas inställning till samverkan kring insamlingsplatser och därmed hur det i praktiken varit möjligt att utnyttja den befintliga infrastrukturen.

2. Riksdagen förutsatte att regeringen följer lagens effekter på konkurrensförhållandena för producenter eller producentsammanslutningar och andra redan befintliga aktörer inom samma område särskilt när det gäller produktgrupper för vilka det redan finns eller för vilka grundas en producentsammanslutning. Detta gäller särskilt återvinning av skrotfordon samt el- och elektroniskskrot.

3. Riksdagen förutsatte att regeringen följer hur det partiella producentansvaret i fråga om förpackningar och förpackningsavfall utfaller i praktiken särskilt med avseende på att återvinning av sådant material som kan återvinnas säkerställs.

4. Riksdagen förutsatte att regeringen följer tillämpningen av eventuella avgifter vid överlåtelse av skrotfordon till systemet och vid behov bereder ett förslag till slopande av möjligheten att ta ut avgifter, eftersom riksdagen anser att en sådan avgift står i konflikt med grunderna för producentansvarssystemet där avfallshanteringskostnaderna ingår i produktens pris.

5. Riksdagen förutsatte att regeringen så snart som möjligt påbörjar en totalrevidering av avfallslagen samt vid behov bereder lagstiftning enligt en snabbare tidtabell för att avhjälpa eventuella problem vid verkställandet av lagen.

Verkställigheten av lagen har enligt uppgift från regeringen först nu kommit igång och det har varit besvärligt att omsätta producentansvaret i praktiken. Utskottet har för sin del i ett brev till miljöministeriet den 29 november 2005 påtalat de problem som uppdragats.

Med hänvisning till det ovan sagda anser utskottet att uttalandena ska finnas kvar.

— Lagstiftningen om nationalparker och naturreservat RP 169/2003 rd — RSv 185/2004 rd

Riksdagen förutsatte den 9 december 2004 att statsrådet vidtar åtgärder för att se till att lagstiftningen om nationalparker och naturreservat motsvarar kraven i 80 § i grundlagen.

Enligt regeringens berättelse är det fråga om en konstitutionell anmärkning av riksdagen att bemyndigandet i naturvårdslagens 16 § att utfärda förordning avseende nationalparker och naturreservat måste avgränsas tillräckligt exakt med tanke på 80 § i grundlagen. Till saken hänför sig också tryggheten av samernas och lokalbefolkningens traditionella rättigheter på lagnivå. De åtgärder som förutsatts i uttalandet har påbörjats 2005. Avsikten är att i det sammanhanget också göra en del andra ändringar i bestämmelserna om naturskyddsområden i områden som tillhör staten i 3 kap. i naturvårdslagen.

Enligt information till utskottet håller miljöministeriet på att bereda en proposition om saken. Ambitionen är att den ska lämnas till riksdagen under vårsessionen.

Utskottet anser att uttalandet ska stå kvar tills riksdagen fått propositionen.

— BSP-lån RP 276/2004 rd — RSv 30/2005 rd

1. Riksdagen förutsatte den 12 april 2005 att regeringen vidtar omedelbara åtgärder för att de på förordningsnivå bestämda maximigränserna för BSP-lånen höjs i syfte att öka systemets användbarhet.

2. Riksdagen förutsatte att regeringen reder ut möjligheterna att höja maximibeloppet av statsborgen för BSP-lån och överlämnar en proposition om detta till riksdagen.

Av regeringens berättelse framgår det att statsrådet den 12 maj 2005 beslutade vidta de åtgärder som uttalandet ger anledning till. På bo-

stadsmarknaden och i fråga om bostadslånen kunde man under senare hälften av 2005 skönja allt fler tecken på osund överhettning. I synnerhet de bostadslån som unga tar har blivit större och lånetiderna har blivit längre. Samtidigt har bostadspriserna fortsatt stiga. Riskerna för bostadslåntagarna har ökat klart. I det läget har man ansett att en höjning av maximibeloppet för BSP-lånen och statsborgen kan ha en önskad signaleffekt som ytterligare förvärrar situationen på bostadsmarknaden och kreditmarknaden till skada speciellt för dem som köper sin första bostad. Avsikten är dock att 2006 ytterligare utreda hur och när åtgärderna ska genomföras.

Med hänvisning till det ovan sagda anser utskottet att uttalandena ska finnas kvar.

— Bostadsrättssystemet RP 98/2005 rd — RSv 177/2005 rd

Riksdagen förutsatte den 7 december 2005 att regeringen följer vilka effekter lagändringen får i praktiken, att den utvecklar systemet med bostadsrätter i syfte att bevara det som ett realistiskt boendeanternativ och att den beaktar tryggheten av en enhetlig boendedemokrati.

Regeringen uppger att statsrådet den 29 december 2005 beslutade vidta de åtgärder som uttalandet ger anledning till.

Med hänvisning till det ovan sagda anser utskottet att uttalandet bör stå kvar.

— Förbättrande av tillsynen över byggkvaliteten samt den kommunala byggnadstillsynens resurser RP 21/2005 rd — RSv 90/2005 rd

Riksdagen förutsatte den 21 juni 2005 att regeringen för att säkerställa konsumentskyddet börjar utreda hur tillsynen över byggkvaliteten kan förbättras och den kommunala byggnadstillsynens resurser ökas. En utredning med åtgärdsförslag skall lämnas till ekonomiutskottet senast den 31 december 2005.

Regeringen meddelar att miljöministeriet har tagit fram utredningen i samverkan med en rad andra parter. I januari 2006 lämnades utredningen med åtgärdsförslag till riksdagens ekonomiutskott, som har bett miljöutskottet komma med ett yttrande.

Utskottet omfattar i sitt utlåtande MiUU 21/2006 rd till ekonomiutskottet åtgärdsförsla-

gen i miljöministeriets utredning och framhåller att tillsynen över byggkvaliteten kan och bör förbättras och kommunerna tilldelas mer resurser för byggnadstillsyn. Det finns fler än ett skäl för den senaste tidens stora problem i byggbranschen, därför måste man se på hela byggkedjan. Utskottet menar att problemen också pekar på oklara bestämmelser och ansvarsförhållanden. Markanvändnings- och bygglagen, som lyfte över en del av ansvaret för ett byggprojekt i dess helhet på den ansvarige huvudprojekteraren, trädde i kraft 2000 och de behöriga förordningarna av lägre rang före 2002. Missförhållandena i byggbranschen kan till en del sägas bero på att ansvarsförhållandena inte blev helt klarlagda vid omläggningen. Alla aktörer i byggbranschen har ansvar för sin egen verksamhet och risken för allvarliga fel kan förebyggas om det blir klarlagt hur områdena går in i varandra.

Utskottet har efter en omfattande utfrågning kommit till insikt om att den strukturella säkerheten kan förbättras bara om hela byggprocessen och samtliga aktörers roller i den synas närmare. Det handlar i långa stycken om ett smidigt samarbete mellan myndigheterna och bygg- och fastighetsbranschen. Utskottet anlägger utöver det som ministeriet för fram i sin utredning as-

pekter på speciellt lagstiftning, resurser, utbildning och kompetens, uppföljning och tillsyn samt ansvarsfrågor. Det är också av stor vikt att det avsätts tillräckligt med tid för projektering och byggandet.

Utskottet tar i sitt utlåtande också ställning till en rikstäckande rekommendation om servicenivån efter de lokala förhållandena. Utskottet menar att en rekommendation kunde bidra till en effektiv byggnadstillsyn. Utifrån rekommendationen kan man prioritera uppgifter med hänsyn till tillsynen som helhet och lokala förhållanden, bedöma behovet av förvaltningstjänster, utvärdera samverkan mellan kommunerna och möjligheterna att utveckla det, se till att förvaltningsförfarandena är samordnade och säkra att resurser och taxepolitik svarar mot servicenivån.

Uttalandet har initierats av ekonomiutskottet, eftersom syftet är att säkra konsumentskyddet. Byggandet och byggnadstillsynen däremot hör till miljöutskottet.

Utlåtande

Miljöutskottet föreslår

att grundlagsutskottet beaktar vad som anförts ovan.

Helsingfors den 13 juni 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Pentti Tiusanen /vänst
vordf. Heidi Hautala /gröna
medl. Christina Gestrin /sv
Susanna Haapoja /cent
Rakel Hiltunen /sd
Tuomo Hänninen /cent
Antti Kaikkonen /cent
Inkeri Kerola /cent (delvis)

Kari Kärkkäinen /kd
Jouko Laxell /saml
Heikki A. Ollila /saml
Eero Reijonen /cent
Satu Taiveaho /sd
Unto Valpas /vänst
Ahti Vielma /saml
ers. Oras Tynkkynen /gröna.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Ekroos.